

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ «НАВЧАННЯ ЛЮДЕЙ ПОВАЖНОГО ВІКУ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

Анна Моргун
заступник Голови Правління
НГО «Центр Поділля-Соціум»

30 вересня – 01 жовтня 2017 року відбувся Міжнародний Форум «Навчання людей поважного віку: досвід та перспективи» (далі Форум) за організаційної та фінансової підтримки Представництва DW International в Україні та Вінницької міської ради.

Мета Форуму – сприяти поширенню різних моделей співпраці між організаціями громадянського суспільства та органами влади у наданні освітніх послуг для людей поважного віку. Адміністрували підготовку та проведення Форуму громадська організація «Центр Поділля-Соціум» міста Вінниця, де й відбувся Форум напередодні Міжнародного дня людей поважного віку.

В організації проведення взяли участь Національна академія педагогічних наук України, Європейська Асоціація освіти дорослих, Громадська спілка «Українська асоціація освіти дорослих» та понад 15 партнерських громадських організацій з усієї України. Учасниками Форуму були представники організацій (державних та недержавних), що працюють з людьми поважного віку в Україні, представники вищих навчальних закладів, бібліотек, центрів зайнятості та освітніх центрів. Форум зібрав понад 160 учасників з усіх регіонів України. Форум приймав також міжнародних гостей, експертів у галузі освіти дорослих з Латвії, Німеччини, Грузії, Білорусії, Молдови та Нідерландів.

Відкриття Форуму відбувалося у приміщенні Вінницького педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, викладачі, керівництво якого брали активну участь у забезпеченні гостинної атмосфери заходу.

Завданням Форуму було:

- презентувати досвід та наявні ефективні практики у сфері освіти людей похилого віку в Україні та інших країнах;
- розширити співпрацю організацій громадянського суспільства з державними органами з метою по-

глиблення розуміння ролі освіти впродовж життя у впровадженні концепції активного старіння на основі міжнародного та національного досвіду;

- упровадження нових форм взаємодії освітніх та інших установ, а також неурядових організацій та органів влади на всіх рівнях для розробки стратегій, програм, спрямованих на освітню підтримку людей похилого віку, включаючи лобювання виділення коштів з місцевих бюджетів.

Першого дня учасники Форуму мали можливість відвідати фотовиставку «Активне дозвілля»

50 світлин із зображенням людей поважного віку, які навчаються в партнерських організаціях. Крім того, в холі мистецького центру була можливість ознайомитися з результатами соціологічних досліджень щодо запитів літніх людей на освітні послуги та взяти участь у майстер-класах з малювання на воді та створення ляльки-мотанки.

Офіційно відкрив Форум хор ветеранів «Добродар», учасники якого власним прикладом продемонстрували активність у будь-якому віці та надихнули учасників Форуму на злагожену роботу. Продовженням Форуму стали виступи українських та міжнародних експертів з короткими доповідями про досвід навчання людей поважного віку в Україні, Латвії, Білорусії та Нідерландах.

Учасники Форуму мали змогу обрати одну з шести секцій Форуму, що розглядали різні питання:

Секція 1. Громадянська освіта та участь людей поважного віку. Адвокація прав людей поважного віку.

Секція 2. Роль навчання в соціальній підтримці та інтеграції людей поважного віку.

Секція 3. Діалог поколінь у навчанні людей поважного віку. Сучасні методики взаємодії.

Секція 4. Навчання, активність і творчість людей поважного віку.

Секція 5. Рівність, правовий захист та економічна активність людей поважного віку.

Секція 6. Оцінювання потреб у навчанні дорослих. Інструменти і ресурси для нових можливостей.

У рамках роботи секцій групами було опрацьовано та представлено виклики, що постають перед організаціями, які навчають людей поважного віку, та шляхи їх вирішення. Організаторами заплановано опрацювати матеріал та узагальнити його в медіа-звіт.

Другий день Форуму було проведено в холі Вінницької міської ради. Розпочався день вітанням заступника Вінницького міського голови Галини Якубович та подарунком від групи слухачів територіального центру соціального обслуговування – степ-аеробікою.

Формат другого дня Форуму передбачав спілкування та ознайомлення з потенційними можливостями для розвитку організацій, що навчають людей поважного віку. У межах формату «Година можливостей» спікери розповіли про можливості Всеукраїнської благодійної організації «Турбота про літніх в Україні», про ресурси Відкритий Університету Майдану (ВУМ) та «Онлайн-платформу неформальної освіти в Україні». Було також презентовано можливості організації DWI International, Української асоціації освіти дорослих та програми Еразмус+.

Завершився Форум обговоренням в форматі відкритого простору, в якому взяли участь всі бажаючі: науковці, викладачі, громадські діячі.

Організатори Форуму переконані, що захід сприятиме поширенню різних моделей співпраці між організаціями громадянського суспільства, освітніми закладами та органами влади у наданні освітніх послуг для людей поважного віку. Під час Форуму відбулася презентація досвіду та ефективних практик у навчання людей поважного віку в Україні та інших країнах. Учасники розповіли про наявні можливості для організацій, що працюють з людьми похилого віку. Безумовно, це можливість розширити співпрацю організацій громадянського суспільства з освітніми закладами та державними органами з метою поглиблення розуміння ролі навчання впродовж життя, а також впровадити нові форми взаємодії навчальних закладів, а також неурядових організацій та органів влади для розробки стратегій, програм, спрямованих на навчальну підтримку людей поважного віку.

Лук'янова Лариса, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, за-

значила: «Актуалізація розвитку освіти людей третього віку в Україні зумовлена збільшенням серед населення частки літніх людей та людей похилого віку, а відтак необхідністю розбудови нової філософії старіння та стратегії забезпечення успішної старості в життєвому циклі кожної особистості. Нині освіта дорослих загалом, людей третього віку зокрема, стає самостійною суспільною галуззю, яка заслуговує на увагу й підтримку з боку органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, оскільки вихід у постпрофесійну фазу відкриває нові можливості, пов'язані з активною участю людини як в економічному, так і соціальному житті.

Проблема залучення людей старшого дорослого віку до освітнього контексту в інституційній формі виникла в нашій державі порівняно недавно. Вона зумовлена зміною форм соціального життя, швидкою застарілістю інформації, труднощами міжгенераційної взаємодії, потребою інтеграції людей поважного віку в сучасне суспільство, що в свою чергу зумовлює неперервність освіти, її вихід за вікові межі та забезпечує природне входження людей третього віку в новий етап життя і адаптацію до нього».

Олег Смирнов, директор DWI International в Україні, підкреслив: «Зараз є необхідність долати дискурс, який домінує в нашому суспільстві, про відсутність мотивації у людей «золотого» віку до навчання і до змін. Саме суспільство часто придушує таку мотивацію і говорить лише про турботу про таких людей, але не про розвиток».

Його думку продовжив **Сергій Проценко, голова правління громадської організації «Центр Поділля-Соціум», який вважає, що** сьогодні важливо взаємодіяти та співпрацювати разом: державні, недержавні організації та установи, вищі навчальні заклади, бібліотеки, центри освіти можуть бути чудовими майданчиками для навчання людей поважного віку».

